

Begroting

2024

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord: De ODRN in 2024	3
2.	Inleiding	4
3.	Programma's	6
3.1.	Programma Vergunningverlening	7
3.2.	Programma Handhaving en Toezicht	9
3.3.	Programma Brzo	11
3.4.	Samen Sterk	14
3.5.	Programma Advisering	16
3.6.	Programmabegroting	18
4.	Begroting 2024 meerjarenraming 2025 - 2027	19
4.1.	Financieel beeld	20
4.2.	Uitgangspunten	20
4.3.	Meerjarenbegroting 2024 - 2027	23
4.4.	Wijzigingen in de meerjarenbegroting 2024 - 2027	24
4.5.	De wijzigingen verklaard	25
4.6.	Overhead en inhuur	31
4.7.	Lasten en baten per taakveld	32
4.8.	Meerjarenbalans 2022 - 2024	33
5.	Paragrafen	34
5.1.	Weerstandscapaciteit en risicobeheersing	35
5.2.	Financiering	36
5.3.	Bedrijfsvoering	38
5.4.	Onderhoud kapitaalgoederen	41
5.5.	Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid (Woo)	41
6.	Bijlagen	42
6.1.	Van primitieve naar dynamische begroting 2024	43
6.2.	Investeringsbegroting	44
6.3.	De advieslijsten 2024	45

1. Voorwoord: De ODRN in 2024

Het jaar 2024 is het jaar van veranderingen. De invoering van de Omgevingswet, de gevolgen van de sterke inflatie en de steeds strengere eisen en nieuwe ontwikkelingen krijgen in 2024 een vertaling. Ontwikkelingen die verschillende onzekerheden en risico's met zich meebrengen en die een vertaling krijgen in de begroting.

Diverse analyses, inschattingen en gesprekken hebben we met elkaar gevoerd om een zo'n evenwichtig mogelijke begroting op te stellen. Een begroting waarin de effecten van de invoering van de Omgevingswet zijn vertaald in financiële cijfers. De Omgevingswet vraagt om meer toetsing van aanvragen en het voeren van gesprekken aan de voorkant. Maar ook het leren werken met de Omgevingswet en het omzetten van systeemtermen gaat tijd en inzet vragen. Inzet die door de sterke inflatie van 2022 en 2023 duurder is geworden. Een nieuwe CAO voor ambtenaren, de kosten van energie en materialen en ook de kosten voor inhuur dragen bij aan deze sterke inflatie. Naast veranderende wetgeving hebben we te maken met de klimaat- en waterstoftransitie. Ontwikkelingen waar de ODRN op voorbereid wil zijn.

Maar tegenover de toename van de inzet, en de negatieve financiële gevolgen daarvan, zien we ook positieve ontwikkelingen. Zo blijft de bouw van woningen toenemen ondanks alle onzekerheden. En ook de wens om de regio te verduurzamen krijgt steeds meer vorm. Er komen meer verzoeken voor zonne- en windparken. En ook alternatieve duurzaamheidsbronnen winnen aan terrein. Als ODRN werken we hard om op deze vraag in te spelen. Met goed opgeleid personeel, het binnenhalen van professionals en het opleiden van trainees wordt verder gewerkt aan een robuuste omgevingsdienst. De rek is er weliswaar financieel uit, de reserves zijn beperkt en de onzekerheden groot, maar de ambities blijven we nastreven en de risico's hebben we in kaart gebracht. De begroting die voorligt is hiervan de vertaling.

Het Dagelijks Bestuur van de ODRN,
Jan van der Meer, Tobias van Elferen, Vincent Arts, Sijmen Versluis

2. Inleiding

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

In deze begroting treft u de uitwerking en financiële vertaling van de ontwikkelingen die we in de Kadernota 2024 geschetst hebben. Op de voorpagina van deze nota staat een hoge golf. Deze illustreert het woelige vaarwater waarin we ons bevinden. Er zijn veel ontwikkelingen en we hebben samen met onze opdrachtgevers grote ambities, maar door de krapte op de arbeidsmarkt zijn er maar weinig handjes. Dat stelt ons steeds voor lastige dilemma's. Soms moeten we prioriteren en keuzes maken. Soms moeten we dieper in de buidel tasten dan we zouden willen. Ons streven om inhuur te maximaliseren op 20%, kunnen we niet waarmaken. Simpelweg omdat we niet aan vast personeel kunnen komen.

Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Maar de keuze voor inhuur en dus de keuze voor flexibiliteit is ook verstandig met het oog op de ontwikkelingen na 2024. We voorzien in 2023 en in 2024 extra werkzaamheden door de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Beide wetten worden op 1 januari 2024 van kracht. Deze werkzaamheden zijn grotendeels tijdelijk.

De Omgevingswet zorgt voor veranderingen waarmee we in 2024 voor het eerst echt in de praktijk te maken krijgen. We hebben afspraken gemaakt over de gevolgen voor de bodem- en geluidtaken en deze in de begroting 2024 vertaald. Ook zullen we extra tijd kwijt zijn aan het leren werken met nieuwe wetgeving en voor het omzetten van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten. Gemeenten hebben tot en met 2024 de tijd voor hun omgevingsvisie, en tot en met 2029 voor het omgevingsplan. Wij werken daar op hun expert-onderdelen aan mee. Daarvoor is het nodig dat onze medewerkers goed zijn opgeleid en over de jongste inzichten in wet- en regelgeving beschikken. Tegelijk met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging (Wkb) in werking. Ook deze wet zorgt voor veel veranderingen. Niet meer de ODRN, maar de initiatiefnemer zorgt voor de bouwtechnische toets en het toezicht tijdens de bouw. Daarvoor in de plaats krijgen we twee andere taken: de toets op de risicobeoordeling en op het dossier van het bevoegd gezag.

BRIKS-taken

Ook het voornemen van de gemeente Nijmegen om de BRIKS-taken terug te nemen, heeft een grote impact op onze begroting. De uitvoering van dit besluit wordt nu door medewerkers van de ODRN en de gemeente Nijmegen uitgewerkt. De effecten van dit voornemen zijn in afwachting van een besluit over de concrete uitwerking, nog niet in deze begroting vertaald.

Functioneren omgevingsdiensten en samenwerking met de ODRA

De afgelopen periode zijn er diverse rapporten¹ verschenen over het functioneren van de omgevingsdiensten. We krijgen landelijke uitkeringen om verbeteringen door te voeren en gaan hier zelf pro-actief mee om. Zo hebben we, om voldoende robuust te blijven en om toekomstige uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, de intentie om verregaand met de ODRA samen te werken. De verkenningen hierover voeren we momenteel en zullen we in de loop van 2023 aan ons bestuur voorleggen.

¹ Daarbij kunt u denken aan het rapport 'Om de leefomgeving' van de Commissie Van Aartsen en het artikel 217a-onderzoek van de provincie Gelderland over het Gelders Stelsel en ook onlangs het Lysias-rapport.

3. Programma's

Inleiding

We werken voor verschillende gemeenten, twee provincies en voor andere omgevingsdiensten. Met elke opdrachtgever maken we afspraken over wat we gaan doen en welke onderwerpen daarbij prioriteit hebben. Dat leggen we vast in de werkplannen. Soms is maatwerk nodig voor onderwerpen die hoog op de agenda staan.

In dit hoofdstuk leest u achtereenvolgens over de volgende programmaonderdelen en projecten:

- Programma Vergunningverlening
- Programma Handhaving en Toezicht
- Programma Brzo
- Samen Sterk
- Programma Advisering

Per programma gaan we in op de volgende vragen:

- Wat doen we voor wie?
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuwe set KPI's

De vraag 'Wat willen we bereiken?' beantwoorden we bij elk programma met behulp van kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Deze KPI's geven een indicatie van onze doelstellingen. Het gaat om een nieuwe set van KPI's die we het afgelopen jaar in overleg met onze opdrachtgevers herijkt hebben. Hiermee gaan we sturen. Niet alleen op financiën, maar vooral op maatschappelijk relevante indicatoren.

Als afsluiting van dit hoofdstuk beantwoorden we in paragraaf 3.6 met behulp van de programmabegroting 2023 een vierde vraag, namelijk: 'Wat mag dat kosten?'

3.1. Programma Vergunningverlening

Wat doen we voor wie?

Voor de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Berg en Dal, Heumen en de Provincie Gelderland verzorgen we over de gehele breedte van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) de vergunningverlening. De activiteiten beslaan de onderdelen BRIKS (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) en Milieu. De gemeenten Druten en Wijchen hebben uitsluitend de milieutaak aan de ODRN uitbesteed. Daarnaast verlenen we voor de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal nog enkele speciale vergunningen: bouwobjecten, woningonttrekking en leegstandsvergunning. Verder nemen we voor de gemeente Nijmegen besluiten in het kader van de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen bijzondere toestemming voor het laden en lossen van consumentenvuurwerk.

Verder leveren we milieu-adviezen voor de omgevingsvergunningen voor de zogeheten complexe gemeentelijke bedrijven buiten onze eigen regio in de provincie Gelderland. Op dit moment gaan we in 2024 geen integraal milieuv advies afgeven voor de omgevingsvergunningen voor complexe gemeentelijke bedrijven buiten onze regio binnen Gelderland. We zullen waarschijnlijk wel op sommige thema's specialistische adviezen blijven geven.

Een bijzondere wettelijke taak hebben we als een van de zes landelijke Brzo-omgevingsdiensten voor de Brzo- en Rie-4-bedrijven. We zijn verantwoordelijk voor het volledige VTH-pakket van Brzo-inrichtingen voor de provincies Gelderland en Overijssel. Tot slot adviseren we bij de handhaving op de bouw bij provinciale inrichtingen.

Wat willen we bereiken?

- We zorgen ervoor dat de vergunningsaanvragen binnen de daarvoor afgesproken termijn worden afgehandeld.
- We voorkomen dat een vergunning van rechtswege wordt verleend doordat een aanvraag niet binnen de afgesproken termijn is afgehandeld.
- We zorgen ervoor dat de vergunningen kwalitatief goed zijn om in een eventuele bezwaar- en beroepsprocedure overeind te blijven.
- We leveren op verzoek van onze opdrachtgevers binnen de afgesproken tijd kwalitatief goede adviezen op milieuaspecten.

Indicatoren

KPI	Doel %	Proces
% tijdigheid, vergunningen regulier – Milieu	90%	Vergunningen
% tijdigheid, vergunningen uitgebreid – Milieu	90%	Vergunningen
% tijdigheid, vergunningen regulier – BRIKS	98%	Vergunningen
% tijdigheid, vergunningen uitgebreid – BRIKS	90%	Vergunningen
% actueel, vergunningen – Milieu	80%	Vergunningen
% tijdigheid meldingen (belang partners) – Milieu	90%	Vergunningen
% tijdigheid meldingen (belang partners) – BRIKS	90%	Vergunningen

Voor de bedrijven met het bevoegd gezag provincie Gelderland hebben we aanvullend specifieke indicatoren afgesproken in het programma Complexe Vergunningverlening. Daarvoor verwijzen we u naar paragraaf 3.3.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan samen met onze opdrachtgevers een inschatting maken van het toekomstige aantal vergunningen en adviezen. Dat doen we op basis van trends, ervaring en kennis van ontwikkelingen bij onze opdrachtgevers. De inschatting leggen we vast in een werkplan. Op basis hiervan zorgen we voor voldoende en goed personeel, zodat we volgens de indicatoren kunnen werken. De daadwerkelijke hoeveelheid vergunningen die we leveren is uiteraard afhankelijk van de vraag naar vergunningen van burgers en bedrijven en anderen.

We behandelen en verlenen niet alleen omgevingsvergunningen. We adviseren ook op verschillende onderdelen, zoals bodem, lucht & geur, geluid, water, externe veiligheid en bijdragen aan bestemmingsplanparagrafen. Verder zien we in het kader van kennisontwikkeling en innovatie, onderwerpen op ons afkomen waarin we ons moeten gaan verdiepen. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan energietransitie/waterstof, circulaire economie en opkomende technieken zoals elektrificatie warmtevraag. We zorgen ervoor dat zowel de vergunningverlening als de advisering wordt uitgevoerd door medewerkers die voldoen aan de geldende kwaliteitseisen.

Voor de uitvoering van de complexe vergunningverlening milieu werken we samen met de andere omgevingsdiensten in Gelderland. Deze samenwerking zal anders worden vormgegeven omdat de omgevingsdiensten deze taak zelf gaan uitvoeren.

We verwachten dat de invoering van de Omgevingswet invloed heeft op het aantal, het proces en de inhoud van vergunningaanvragen. Voor bouwen kunnen vergunningplichtige activiteiten Bouwbesluittoetsvrij of zelfs vergunningsvrij worden. We hebben geprobeerd de precieze gevolgen zo goed mogelijk in te schatten. Daarvoor krijgt u een beeld in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in deze begroting. Daarnaast wordt de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen ingevoerd. De gevolgen hiervan zijn beperkter dan van de invoering van de Omgevingswet.

De Omgevingswet regelt dat voor de bouwactiviteit niet langer 1, maar 2 vergunningen nodig zijn. Dat zijn de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit bouwen. Een deel van de technische bouwactiviteiten valt onder de werking van de Wkb, namelijk alle bouwactiviteiten in gevolgklasse 1. Marktpartijen worden verantwoordelijk voor het toezicht op de bouw in gevolgklasse 1.

Omdat we per 1 januari 2024 met een volledig vernieuwd wets- en zaakstelsel gaan werken, verwachten wij dat we meer tijd nodig hebben om plannen te behandelen. Dit is een tijdelijk effect dat zich alleen in 2024 zal voordoen. Er is rekening gehouden met extra verwerkingstijd. In 2025 vallen deze extra kosten weg.

Op zijn vroegst in 2028 is voorzien dat de gevolgklasse 2 en 3 geprivatiseerd worden.

3.2. Programma Handhaving en Toezicht

Wat doen we voor wie?

Voor alle partners stellen we een jaarlijks uitvoeringsprogramma op. Daarin staan zowel bedrijven die we controleren als de projecten die we uitvoeren. Alle bedrijven zijn ingedeeld in categorieën, die oplopen in complexiteit: van A1 tot en met D4/5. Daarnaast voeren we voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen en de provincie Gelderland en Overijssel de BRIKS-controles uit.

Wat willen we bereiken?

- We voeren het werkplan uit zoals we dat afgesproken hebben. Bij de planning en daarmee de begroting is uitgegaan van het vastgestelde beleid en de verwachte workload.
- We verbeteren het naleefgedrag door goed en slagvaardig te werken.
- We nemen gemelde milieu- en bouwklachten snel en adequaat in behandeling.

Indicatoren

KPI	Doel %	Proces
% tijdigheid afhandelen klachten (vanuit beginset) – Milieu	80%	Toezicht
% tijdigheid afhandelen klachten (vanuit beginset) – BRIKS	80%	Toezicht
% volledige naleving na 1e controle (naleefgedrag) – Milieu	60%	Toezicht
% volledige naleving na 1e controle (naleefgedrag) – BRIKS	60%	Toezicht
% hercontroles < 3 weken – Milieu	75%	Toezicht
% hercontroles < 3 weken – BRIKS	75%	Toezicht
% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd (HUP)	90%	Toezicht
% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd – BRIKS	90%	Toezicht
% van herstelde overtredingen na opgelegd handhavingsbesluit – Milieu	85%	Handhaving
% van herstelde overtredingen na opgelegd handhavingsbesluit – BRIKS	85%	Handhaving

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken informatie- en risicogestuurd. We bepalen aan de hand van een inschatting van de risico's hoe vaak en intensief we milieu- en bouwinspecties uitvoeren. Als we daar aanleiding toe zien, houden we ook steekproefsgewijs of themagericht toezicht. Bij overtredingen gebruiken we de bestuursrechtelijke instrumenten om de overtreding te stoppen. Bij de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak is de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) leidend. Medewerkers zullen ook in 2024 opleidingen volgen om te kunnen blijven voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria voor toezicht en handhaving.

Toezicht & Handhaving Milieu

We zetten de beschikbare milieuhandhavingscapaciteit in voor het uitvoeren van reguliere milieucontroles en de afhandeling van milieuklachten, handhavingsverzoeken en het nemen van handhavingsbesluiten. Daarnaast zetten we capaciteit in voor projecten en maatwerkopdrachten.

Dit gaat om zowel lokale, regionale als provinciebrede projecten en maatwerkopdrachten. Ook wordt inzet geleverd in landelijke trajecten, bijvoorbeeld geïnitieerd door Omgevingsdienst NL.

Binnen het Gelderse stelsel van omgevingsdiensten leveren we o.a. een bijdrage aan de uitvoering van het gezamenlijke provinciebrede Jaarprogramma Ketentoezicht. Hierin worden de afvalstromen benoemd die in 2024 bij het ketentoezicht aandacht zullen krijgen. Dit sluit ook aan op landelijke prioriteiten. Daarnaast zijn er andere lokale en regionale projecten en maatwerkopdrachten, zoals bijvoorbeeld de Vierdaagseweek en controles gericht op energiebesparende maatregelen. Ook het onderwerp circulaire economie zal in 2024 aandacht krijgen. Binnen de dienst is inmiddels een zestal CE-ambassadeurs opgeleid, waaronder enkele milieutoezichthouders. Er zal ook vanuit het toezicht gericht aandacht besteed worden aan het herkennen van circulaire kansen. Dit kan bijvoorbeeld door het signaleren van nieuwe initiatieven, zodat deze tijdig door vergunningverlening opgepakt kunnen worden.

Ook zullen we bij het toezicht gericht aandacht besteden aan de problematiek van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Een belangrijk speerpunt is de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We werken daarbij projectmatig samen met andere ketenpartners. Hierbij zetten we zowel milieu- als bouwinspecteurs in.

Ook verzorgen we de 24-uurs bereikbaarheidsdienst voor de afhandeling van milieucalamiteiten. Een speciaal opgeleid team draait hiervoor 7 dagen in de week de zgn. piketdienst. Voorbeelden hiervan zijn het afhandelen van een afvaldumping uit de productie van synthetische drugs of een brand bij een bedrijf.

Toezicht & Handhaving BRIKS

In 2024 voeren we risicogerichte BRIKS-inspecties uit waarbij we rekening houden met het beleid, waaronder risicogestuurd toezicht. Daarnaast behandelen we bouwklachten en handhavingsverzoeken. Dit voeren we uit voor de opdrachtgevers die de bouwtaken bij ons belegd hebben. Met individuele opdrachtgevers hebben we afspraken gemaakt over de uitvoering van een specifieke opdrachten, zoals bijvoorbeeld 'energielabel C bij kantoorgebouwen', evenementen en Vierdaagse Nijmegen. Ook houden we toezicht op illegale (ver)bouw, op voorschriften die gaan over het slopen van een bouwwerk en op het plaatsen van reclame. Tot slot voeren we voor alle opdrachtgevers de asbesttaken uit en de afhandeling van meldingen, toezicht en indien nodig de daaropvolgende handhaving.

3.3. Programma Brzo

Wat doen we voor wie?

Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van alle VTH-werkzaamheden voor de majeure risicobedrijven in de provincies Gelderland en Overijssel: regio Oost. Het gaat om bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo) en om bedrijven die vallen onder categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE4).² Het gaat om in totaal 60 bedrijven, waarvan 44 bedrijven in Gelderland en 16 in Overijssel.

Wat willen we bereiken?

We voeren vergunningverlening, toezicht en handhaving uit bij de BRZO- en RIE4-bedrijven in de provincies Gelderland en Overijssel.

Vergunningverlening is vraaggestuurd. De begroting is gebaseerd op ervaringscijfers van afgelopen jaren en kennis over de bedrijven. De Omgevingswet die in 2024 van kracht wordt, leidt naar verwachting niet tot wijziging in deze aantallen bij Brzo-bedrijven. Door actieve communicatie met de bedrijven en via interne afstemming in behandelteams, krijgen we beter inzicht in de ontwikkelingen bij de bedrijven. Door hierop in te spelen in programmering van vergunningverlening, is betere sturing op de

2. De uitvoering van de VTH-werkzaamheden voor Brzo-bedrijven is in Nederland belegd bij zes Brzo-OD's, waaronder de ODRN. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het begrip Brzo-bedrijf vervangen door Seveso-inrichting.

uitvoering van beleidsprioriteiten mogelijk. Al zal een deel van de uitvoering onvoorspelbaar blijven.

Naast het behandelen van aanvragen worden vergunningen programmatisch geactualiseerd. Het is bekend voor welke bedrijven actualisatietoetsen moeten worden uitgevoerd. Benodigde actualisaties worden op basis van prioriteiten ingepland. Daarbij besteden we extra aandacht aan:

- Externe veiligheid
- Zeer Zorgwekkende Stoffen
- Nieuwe Bref's (Best Available Techniques Reference documents), documenten waarin de best beschikbare technieken worden voorgeschreven.
- Het Schone Lucht akkoord

In 2024 verwachten we een deel van het Brzo-vergunningenbestand om te zetten naar digitale vergunningen. De vergunningen worden daarmee beter doorzoekbaar, beter toepasbaar voor toezichthouders en het wordt mogelijk om informatie en analyses over de bedrijven uit te voeren.

De ODRN voert bij de Brzo-bedrijven zowel Brzo-inspecties als Wabo-toezicht uit. Bij de meeste bedrijven wordt éénmaal per jaar een Brzo-inspectie samen met de inspectiepartners (NLA, VR en waterkwaliteitsbeheerders) uitgevoerd. Bij zogenaamde zorgbedrijven worden vaker Brzo-inspecties ingepland en uitgevoerd. Vrijwel alle inspecties worden aangekondigd uitgevoerd, tenzij er specifiek aanleiding is om onaangekondigd te gaan.

Bij de Brzo- en RIE-4 bedrijven worden Wabo-inspecties uitgevoerd. In 2024 verwachten we een groot deel van de bedrijven volgens vernieuwde toezichtsplannen uit 2023 te kunnen controleren. De resterende toezichtsplannen worden in 2024 opgesteld. De bedrijven worden minimaal éénmaal per jaar gecontroleerd. Waar het naleefgedrag of de risicocategorie daar aanleiding voor geeft, worden extra controles ingepland.

Bedrijven worden ook bezocht naar aanleiding van klachten of ongewone voorvallen. In 2024 besteden we extra aandacht aan de analyse van ongewone voorvallen van afgelopen jaren. Vanuit de landelijke samenwerking wordt een analyse per regio opgeleverd. Deze willen we gebruiken om per type bedrijf kennis te vergaren en inzicht te krijgen in het soort ongewone voorvallen. Dit kunnen we vervolgens toepassen in risicogerichte vergunningverlening en inspecties.

Binnen de Brzo-regio Oost hebben we periodiek overleg over uitvoering van Brzo-inspecties en bespreken we de zorgbedrijven. Dit vindt plaats in een BRZO+coördinatorenoverleg en Regionaal Managementoverleg BRZO+. Daarnaast is er een BOA-coördinatie-overleg met het Openbaar Ministerie.

De interprovinciale bestuurlijke adviescommissie Milieu, Toezicht en Handhaving (IPO BAC MTH) stelt jaarlijks het Uitvoeringsprogramma Brzo vast. Dit programma maakt deel uit van de meerjarenagenda (MJA) Brzo. Met de MJA hebben de provincies aangegeven dat zij, samen met de zes Brzo-omgevingsdiensten, werken aan een excellente uitvoering van de VTH-taken bij Brzo- en RIE4-bedrijven en een gezamenlijk landelijk speelveld willen ontwikkelen. De samenwerking tussen de zes Brzo-OD's heeft dan ook als doel te werken alsof zij één dienst zijn in een excellente uitvoering van onze werkzaamheden. In het landelijke programma worden projecten uitgevoerd die de taakuitvoering bij de Brzo-OD's optimaliseren. In 2023 wordt een nieuw MJA voor 2024 en verder, voorbereid.

Voor de integrale uitvoering wordt met Brzo-partners een Brzo+ programma uitgevoerd. In het Bestuurlijk Omgevingsberaad (Bob) is een gezamenlijk meerjarenavoorstel 2021 - 2024 vastgesteld voor de versterking van omgevingsveiligheid in clusters. Hierin is onder Cluster 1 Brzo+ ondergebracht. De ambitie van het Brzo+ samenwerkingsverband is om de veilige operatie van risicovolle bedrijven en installaties op een hoger niveau te brengen vanuit de invalshoeken veiligheid, gezondheid en milieu.

Indicatoren

KPI	Doel %	Proces
% werkelijk uitgevoerd afgezet tegen de geplande Brzo-controles	100%	Gelderland – Extra Brzo
% werkelijk uitgevoerd afgezet tegen de geplande Wabo-controles bij Brzo- en RIE4-bedrijven	100%	Gelderland – Extra Brzo
% hercontroles < 3 weken Wabo Brzo- en RIE4-bedrijven	100%	Gelderland – Extra Brzo
% hercontroles < 3 weken Brzo-controles	100%	Gelderland – Extra Brzo
% handhavingscontroles/traject (dwangsom) < 3 weken na begunstigingstermijn	75%	Gelderland – Toezicht en Handhaving
% van de klachten waarbij de veroorzaker bekend is wordt < 6 maanden opgelost: alleen in groeiscenario	95%	Gelderland – Toezicht en Handhaving
% van de Brzo-inspectierapportages dat binnen 8 weken na het controlebezoek aan de inrichtinghouder is verzonden	80%	Gelderland – Extra Brzo
% volledige naleving bedrijven gemiddelde en lage prioriteit (naleefgedrag)	75%	Gelderland – Extra Brzo
% volledige naleving bedrijven zeer hoge en hoge prioriteit (naleefgedrag)	70%	Gelderland – Extra Brzo

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We voeren de VTH-taken uit bij Brzo-bedrijven in de regio Oost-Nederland: Wabo-vergunningverlening en zowel Wabo- als Brzo-toezicht & handhaving.
2. We gaan op drie niveaus met Brzo-ontwikkelingen aan de slag. Namelijk binnen Brzo+, Brzo6-OD's en Brzo Oost.
3. We dragen bij aan de uitvoering van twee landelijke ontwikkelprogramma's: Brzo6-OD's en Brzo+. Dit doen we door het leveren van landelijke projectleiders en de inbreng van specialistische kennis op het gebied van externe veiligheid, lucht & geur, geluid, bodem, afval en water.
We zorgen via een programma Brzo-Oost voor:
 - Implementatie van de landelijk vastgestelde projectresultaten binnen de ODRN.
 - Regionale afstemming en samenwerking met ketenpartners RWS, waterschappen, Veiligheidsregio's, SZW, ILT en OM.
 - Versterken van de uitvoering van VTH-taken.
 - Brzo-medewerkers die gekwalificeerd en gecertificeerd zijn via een hoogwaardig landelijk opleidingsprogramma.
 - Actieve communicatie en kennisdeling over Brzo-activiteiten.
 - Aansturing van de genoemde activiteiten via programmamanagement.

Wat mag dat kosten?

Het landelijk programma dat met de 6 Brzo-OD's wordt uitgevoerd maakt deel uit van de MJA Brzo 2020 - 2023. De financiering hiervan is vastgesteld in het Interprovinciale overleg.

We voeren de optimalisatie van de integrale uitvoering met Brzo-partners uit in een Brzo+ programma. Het Bestuurlijk Omgevingsberaad heeft een meerjarenvoorstel 2021 - 2024 vastgesteld en daarin is onder Cluster 1 Brzo+ ondergebracht. Het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat financiert de bijdrage van de Brzo-OD's aan het Brzo+ programma.

De opdrachtgevers provincie Gelderland (60%) en provincie Overijssel (40%) hebben via een gedeeld budget in het werkplan een implementatieprogramma Brzo-Oost met ons afgesproken.

De uitvoering, sturing en verantwoording van de VTH-taken bij Brzo/RIE4-bedrijven vindt binnen de ODRN plaats in een programmastructuur. Het programma Brzo is als afzonderlijk onderdeel in het werkplan opgenomen.

3.4. Samen Sterk

Wat doen we voor wie?

In 2020 is het programma 'Samen Sterk' gestart. Het heeft de vorm van een programma, omdat gestuurd wordt op doelen en samenhang en omdat het een langjarige werking heeft. Het programma richt zich op een verbetering van de bestaande samenwerking op VTH-gebied tussen de uitvoerende partijen Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), ODRN en de afdeling Vergunningverlening en Handhaving (VVHH) van de provincie Gelderland, maar ook op de samenwerking tussen de provincie Gelderland als opdrachtgever en de drie uitvoerende partijen als opdrachtnemer.

Aanleiding voor de start van het programma was de constatering dat de basis niet op orde is. Een achterstand in actualiteit en vergunningverlening bij Wabo en Wnb, toezicht en handhaving wordt niet altijd volgens de nalevingsstrategie (LHS) uitgevoerd en aandachtsbedrijven die veel tijd en energie vragen.

De doelen van Samen Sterk zijn: Een veilige leefomgeving en een betrouwbare overheid. Vervolgens het effectief en efficiënt uitvoeren van het werk.

Na het opstellen van de begroting werd bekend dat 2023 het laatste jaar is van het programma Samen Sterk. In het kader van de voortgang van Samen Sterk heeft de provincie aangegeven voldoende ontwikkel- en verbeterpotentieel te zien waarbij een goede professionele samenwerking cruciaal is. De successen, verbeter- en ontwikkelpunten van Samen Sterk worden in het reguliere werk uitgewerkt en doorgevoerd, aldus de provincie. De effecten van deze ontwikkelingen nemen we mee bij de wijziging van de begroting 2024 in het voorjaar van 2024.

In het plan van aanpak Samen Sterk zijn een aantal programma's opgenomen:

- Complexe vergunningverlening – Uitvoering bij de ODRN
- Aandachtsbedrijven – Regie vanuit ODRA, bijdrage van de ODRN
- Complexe handhaving – Regie vanuit de ODRA, bijdrage van de ODRN

We lichten deze programma's nu kort toe.

3.4.2 Complexe vergunningverlening

Wat willen we bereiken?

Dit programma is ingevoerd om meer focus en sturing aan te brengen op de Wabo- en Wnb-vergunningverlening bij bedrijven onder bevoegd gezag van de provincie Gelderland. De focus ligt op adequate vergunningverlening. Daarmee bedoelen we vergunningen die tot stand zijn gekomen in een afgestemd werkproces en een afgestemde beoordeling en waarin de actuele wet- en regelgeving is verwerkt. Tegelijk is de opgave om met deze aanpak ook de huidige achterstanden weg te werken.

Het programma moet zorgen voor een verbeter- en inhaalslag bij de Wabo- en Wnb-vergunningverlening. We hebben de afgelopen jaren goede slagen gemaakt binnen dit programma en het is van belang om dit te continueren en goed te borgen. Daarom willen we in 2024 de VTH-doelstelling in onderstaande tabel hebben bereikt. De samenwerking en afstemming die vorm heeft gekregen tussen de uitvoerende organisaties: ODRA, ODRN en de afdeling VVHH van de provincie Gelderland willen we in 2024 voortzetten.

We hebben de basis op orde en zijn in control. Dit betekent dat we continu inzicht hebben in de werkzaamheden, voortgang en resultaten en ook dat we in staat zijn om zo nodig maatregelen voor extra sturing te signaleren en door te voeren. We wegen de voor- en nadelen af en als dat nodig is leggen we dit bestuurlijk voor.

Indicatoren

KPI	Doel %	Proces
% actualiteit Wabo in beeld	100%	Gelderland – Vergunningen
% actuele Wabo vergunningen voor BRZO/RIE4 bedrijven	100%	Gelderland – Vergunningen
% actuele Wabo vergunningen voor bedrijven met risicocategorie zeer hoog	90 %	Gelderland – Vergunningen
% actuele Wabo vergunningen voor bedrijven met risicocategorie hoog – gemiddeld - laag	80 %	Gelderland – Vergunningen

Wat gaan we daarvoor doen?

De werkzaamheden hebben een integrale aanpak die gericht zijn op actuele vergunningen. Daarvoor gaan we het volgende doen:

1. De geïmplementeerde werkwijze 'bedrijf centraal', wordt voortgezet. Daarbij staat niet de aanvraag centraal maar de gehele vergunningssituatie bij een bedrijf.
2. Daarnaast gaan we bij een vergunningprocedure "scherper aan de wind varen". Dat wil zeggen dat we de bedrijven nog maar 1 a 2x in de gelegenheid stellen om de aanvraag aan te vullen. Indien de aanvraag dan nog onvoldoende gegevens bevat om een besluit te kunnen nemen, zullen we de aanvraag buiten behandeling laten. Dat betekent onder meer dat we bij het vooroverleg hierover goede afspraken moeten maken met het bedrijf.
3. We vergunnen en programmeren toekomstbestendig, door vergunningen periodiek en volgens het VTH-beleid op actualiteit te beoordelen en prioriteiten te stellen voor procedures.

4. We verstevigen de samenwerking bij de samenloop van Wnb-Wabo-procedures.

3.4.3 Aandachtsbedrijven

In 2020 is de provincie Gelderland samen met de ODRA en ODRN gestart met het programma Aandachtsbedrijven. Dit zijn bedrijven met een meervoudige complexe problematiek, die niet binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken kan worden opgelost. Vaak gaat het om een combinatie van omgevingsveiligheid, ruimtelijke problematiek en een actieve omgeving. Op het totaal van zo'n 200 provinciale bedrijven gaat het om een beperkt aantal van zo'n 20 aandachtsbedrijven. We pakken de problemen op door projectgroepen te vormen met de verschillende betrokken uitvoerders en specialisten van de ODRA, de provincie Gelderland en ODRN.

De uitgangspunten zijn:

- We zorgen voor een jaarlijkse programmatische aanpak, met voor elk aandachtsbedrijf een projectmatige aanpak met een eenduidig doel. De aanpak is erop gericht voorkombare problematiek en bestuurlijke zorgen uit te sluiten.
- We doen voor elk aandachtsbedrijf een omgevingsscan. Hierbij geven we specifiek aandacht aan de verbinding met lokaal bestuur.
- We zorgen ervoor dat voor elk aandachtsbedrijf de stand van zaken bij het projectdoel op elk moment inzichtelijk is.

Het overkoepelende doel van het programma Aandachtsbedrijven is om te komen tot uniformering en verduidelijking van de aanpak van deze bedrijven. Op die manier kunnen we sneller reageren en is het beter mogelijk om ervaringen te delen en de aanpak verder te professionaliseren.

3.4.4 Complexe handhaving

ODRN levert toezichthouders milieu aan de pool van het programma voor uitvoering toezicht bij complexe bedrijven.

3.5. Programma Advisering

Wat doen we voor wie?

We verzorgen voor diverse opdrachtgevers de juridische advisering en de rechtsbescherming op het gebied van het omgevingsrecht. We zorgen ervoor dat het beleid van de opdrachtgevers juridisch goed onderbouwd is. We denken hier vanuit de uitvoering in mee en denken ook mee hoe het beleid goed geïmplementeerd kan worden. Besluiten, die opdrachtnemers op grond van dat beleid nemen, hebben hierdoor een goede juridische basis en zijn zo goed verdedigbaar in bezwaar- en beroepsprocedures. We handelen inkomende Woo-verzoeken af en zijn inmiddels druk bezig met het implementeren van de nieuwe wet. Dit doen we samen met onze opdrachtgevers. We praten steeds meer aan de voorkant mee, ook om er zo voor te zorgen dat we aan de achterkant minder rechtsbeschermingsprocedures hebben. Tot slot informeren we desgevraagd inwoners en bedrijven over het omgevingsrecht.

Wat willen we bereiken?

We willen bijdragen aan een veilige leefomgeving. De advisering is erop gericht om inwoners gericht te helpen en een interne bijdrage te leveren aan kwalitatief goede besluiten, eventuele knelpunten in de uitvoering tegen te gaan of daarvoor een oplossing aan te dragen. Soms zitten er juridische onduidelijkheden in de regelgeving en het beleid. Wij melden dit aan de opdrachtgevers en doen voorstellen voor verbetering. Door veranderingen in de wetgeving en jurisprudentie moet beleid soms worden aangepast. Ook daarover denken we met de opdrachtgevers mee.

Indicatoren

KPI	Doel %	Proces
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - Bezwaar - Milieu	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - Bezwaar - BRIKS	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - (Hoger) Beroep - Milieu	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - (Hoger) Beroep - BRIKS	90%	Advies
Klanttevredenheid over activiteit en deelaspect (uitgedrukt in cijfer van 1-10) of ontevreden, tevreden en zeer tevreden	Cijfer 7 of 80%	Dienstverlening

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de advisering zorgen we voor voldoende kwalitatief personeel. We verwerken de ontwikkelingen op juridisch gebied in onze adviezen, zowel qua wetgeving als jurisprudentie. Ook zorgen we ervoor dat we in rechtsbeschermingsprocedures goed beslagen ten ijs komen. We informeren onze opdrachtgevers en collega's actief vanuit onze rol over de gevolgen voor de uitvoering van veranderende wet- en regelgeving op het terrein van het omgevingsrecht, zoals de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, de Wet open overheid en de Wet elektronische publicaties.

3.6. Programmabegroting

In onderstaande tabel ziet u de programmabegroting 2024 met vergelijkende cijfers over 2022 (realisatie):

Omschrijving	Jaarrekening 2022	Begroting 2024
in € * 1.000		
7.4 Milieubeheer		
Milieu vergunningen	4.887	5.511
Milieu Toezicht en handhaven	3.796	4.083
Milieu Advies en projecten	4.128	6.064
Totaal	12.811 56%	15.657 56%
8.3 Bouwen & Wonen		
BRIKS vergunningen	5.346	6.685
BRIKS Toezicht en handhaven	3.160	3.534
BRIKS Advies en projecten	1.667	2.220
Totaal	10.172 44%	12.439 44%
Vrijval voorziening harmonisatietoelage	78 0%	
Overhead		
Toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves		
Totaal baten	23.061	28.097

De in 2024 begrote baten hebben voor 56% betrekking op Milieubeheer en voor 44% op Bouwen & Wonen. Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2022 (jaarrekening).

4. Begroting 2024 meerjarenraming 2025 - 2027

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

4.1. Financieel beeld

Bouwstenen begroting 2024

We leggen u samen met de begroting 2024 ook de geactualiseerde begroting 2023 voor. De begroting 2023 is bijgesteld op basis van de werkplannen 2023 en inclusief een aanvullende indexering in verband met de kostenstijging in 2023. Deze begroting en het effect van nieuwe ontwikkelingen zijn bouwstenen voor de advieslijsten en de begroting 2024. Deze neemt met € 4,1 miljoen toe tot een begrotingstotaal van € 28,1 miljoen.

De toename 2024 verklaard

De toename van € 4,1 miljoen komt voor € 2,7 miljoen door indexering. In dit bedrag is ook een inhaalindexering over 2023 verdisconteerd. De hoge inflatie van afgelopen maanden was vorig jaar, ten tijde van het opstellen van de begroting 2023, nog niet voorzien en is dus nog niet volledig in de begroting verwerkt.

De invoering van de Omgevingswet vanaf 1 januari 2024 zorgt voor incidentele meerkosten van € 1,0 miljoen. We rekenen met een opslag voor milieuvergunningen omdat we gaandeweg de omzetting zullen doen naar milieubelastende activiteiten (MBA's). Ook houden we er rekening mee dat we zullen moeten oefenen met de nieuwe wetten.

De bovenregionale taken laten een afname zien van € 4 ton. Dat komt door een omzetzaling voor vergunningverlening van complexe gemeentelijke bedrijven bij de omgevingsdiensten in het stelsel. Deze omgevingsdiensten voeren die taak vanaf 2024 zelf uit³.

We hebben de subsidiebijdragen met € 3 ton verhoogd. Dat komt vooral doordat we De SPUK bijdrage voor energiecontroles aan de begroting hebben toegevoegd.

Ten slotte zijn er een aantal nieuwe (BRZO) projecten in onze begroting opgenomen.

Meerjarig perspectief

De bijstellingen van de begrotingen 2023 en 2024 zijn deels tijdelijk. We verwachten vanaf 2025 in rustiger vaarwater te komen, de meeste omzettingen naar MBA's zijn dan gerealiseerd en we zullen minder tijd kwijt zijn met oefenen. De begroting vanaf 2025 laat dan ook een daling zien.

Deze daling wordt waarschijnlijk groter dan we nu presenteren. Want de effecten van het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen zijn nog niet verwerkt⁴.

De voorziene afname en onzekerheid door de BRIKS-discussie, maakt dat we kiezen voor maximale flexibiliteit en aanvullende middelen vooral inzetten voor inhuur. Waardoor de toekomstige disintegratiekosten beperkt worden. Het percentage inhuur komt daarmee op 25% in 2024 en daalt, door de omzetzaling in de jaren daarna, naar 21%. Het percentage overhead handhaven we meerjarig op 29%.

4.2. Uitgangspunten

We zijn bij het opstellen van de begroting 2024 uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

³ We adviseren de diensten nog wel bij deze taak. Dit voor een bedrag van ongeveer € 2 ton per jaar.

⁴ Dat doen we pas na besluit over de overgangsdatum en concrete uitwerking van dit project.

1. De begroting 2024 is opgesteld op basis van de begroting 2023 inclusief bijstellingen naar aanleiding van de advieslijsten 2024.
2. De meerjarenbegroting 2024 - 2027 is op prijspeil 2024. Deze is inclusief een aanvullende indexering 2023: 8,6% plus indexering 2024: 3,55 %. We komen daarmee op uurtarieven van € 102 voor deelnemende gemeenten en € 110 voor overige opdrachtgevers inclusief de provincie Gelderland.
3. We hanteren een opslag op direct primaire inzet van 23% voor indirecte primaire inzet.
4. We gaan uit van een inhuurbudget van 25% van onze begrote salarissen plus inhuur. Dit percentage daalt in de begroting 2025 naar 22% en vanaf 2026 naar 21%.
5. We trekken 29% van het begrotingstotaal uit voor overhead.
6. De meerjarenraming is inclusief jaarschijf 2027.
7. We gaan uit van een productiviteit van 72%, wat neerkomt op afgerond 1350 uur productief.
8. Bij salariskosten rekenen we met een anciënniteit van 10 (max -1).
9. De begroting is zonder kostprijsverhogend btw-effect. We factureren de opdrachtgevers inclusief btw.
10. De kapitaallasten zijn gebaseerd op de afschrijfslasten. We gaan uit van 0% rente.

We lichten de punten 1 tot en met 5 voor u toe. De overige uitgangspunten hoeven geen toelichting.

1 Begroting 2023 en advieslijsten 2024

We leggen u samen met de begroting 2024 ook de wijziging I begroting 2023 voor. De begroting 2023 is bijgesteld op basis van de werkplannen 2023. Deze begroting en het effect van nieuwe ontwikkelingen zijn bouwstenen voor de advieslijsten en de begroting 2024 inclusief meerjarenraming. We gaan uit van de advieslijsten stand juni 2023. In deze lijsten en in deze begroting is verwerkt het effect van het vervallen van de terugvaloptie van de Wkb. De baten en lasten van 2024 zijn ten opzichte van de versie die het dagelijks bestuur op 13 april 2023 heeft vastgesteld beiden met € 795.128 naar beneden bijgesteld. Eventuele afwijkingen naar aanleiding van onderhandelingen of nieuwe ontwikkelingen verwerken we bij actualisatie van deze begroting die we in de eerste helft van 2024 aan u zullen voorleggen.

2 Indexering en uurtarieven 2024

Bij het opstellen van de begroting 2023 (in het eerste kwartaal van 2022) was de omvang van de kostenstijging als gevolg van de komende nieuwe cao nog niet te voorzien. De hoge inflatie van de afgelopen periode zal een doorvertaling kennen in de cao. We worden dus geconfronteerd met kostenstijgingen die we niet met onze begroting kunnen dekken.

We stellen daarom voor de tarieven 2024 op te hogen met een aanvullende indexering over 2023 van 8,6% en met de index 2024 van 3,55%. De index 2024 is volgens het percentage in de begrotingsrichtlijnen 2024. Deze is berekend in overeenstemming met de spelregels die ons Algemeen Bestuur op 30 september 2021 heeft vastgesteld.⁵ In de paragraaf bedrijfsvoering laten we zien hoe we met de genoemde indexeringspercentages komen tot de uurtarieven van € 102 en € 110.

3 Opslag indirect primaire inzet

De inzet van onze indirect primaire medewerkers belasten we met een generiek percentage op de direct primaire inzet door aan onze opdrachtgevers. Het gaat om uren van procesondersteuning, accountmanagement, coördinatoren, vaktechnisch overleg en operationeel beleid. We dekken deze inzet met een opslag van 23% op de direct productieve uren.

4. Inhuurbudget van 25% van onze begrote salarissen plus inhuur

We stellen voor de aanvullende middelen vooral in te zetten voor extra inhuur en voor overhead. We komen daarmee uit op een percentage inhuur van 25%. We vinden het gezien het voornemen van de gemeente Nijmegen om de BRIKS-taken weer zelf uit te voeren, niet verstandig om nieuwe vaste medewerkers aan te nemen. Ook is er onzekerheid over de effecten van het invoeren van de Omgevingswet en de Wkb. We kiezen dus bewust voor flexibiliteit en wijken af van onze ambitie: een inhuur van maximaal 20% van begrote salarissen plus inhuur. In de meerjarenbegroting 2025 -2027 daalt dit percentage naar 21%.

Het effect van het voornemen van Nijmegen om de BRIKS-taken terug te nemen is niet in deze begroting verwerkt. We wachten daarvoor eerst correcte besluiten over de uitwerking en de overgangdatum af.

5. We trekken 29% van de het begrotingstotaal uit voor overhead

Uit onderzoek en benchmark blijkt dat deze kosten schommelen rond de 30%⁶. Met een percentage van 29%, zitten we iets onder dit gemiddelde. Een mooie ambitie. We zijn ons ervan bewust dat het budget voor overhead gekoppeld is aan de realisatie van de omzet. Het terugnemen van de BRIKS-taken door Nijmegen betekent dat een deel van de dekking wegvalt. We houden daar rekening mee door formatie van vast personeel niet uit te breiden. Aanvullend budget voor overhead, zetten we in voor inhuur waarmee we gelet op toekomstige ontwikkelingen ook hier voor maximale flexibiliteit kiezen. Het overheadpercentage van 29% zal na het terughalen van de BRIKS-taken onder druk komen te staan.

⁵ Spelregels nota 'Indexering vanaf 2023':

Verhouding index personeel/index materieel conform de begroting 2023: 84/16.

Index materiële kosten => de CEP 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen'.

Index personele kosten => de CEP 'Beloning werknemers overheidssector'.

Nacalculatie over de personele kosten over begrotingsjaar t -2 zoals die volgt uit de cao SGO, de ABP-pensioenpremies en sociale premies.

⁶ Zie paragraaf overhead en inhuur

4.3. Meerjarenbegroting 2024 – 2027

Lasten						
Omschrijving In * 1.000	jaarrekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Salariskosten	11.695	14.007	14.381	14.318	14.318	14.318
Salariskosten overhead	2.027	2.951	3.056	3.043	3.043	3.043
Opleidingskosten	176	327	335	334	334	334
Inhuur	4.578	5.100	5.198	4.423	4.416	4.296
Inhuur overhead	219	666	488	337	336	265
Piofah – gemeente Nijmegen	2.651	1.487	1.298	1.291	1.291	1.291
ICT - IRVN	-	1.190	1.160	1.169	1.175	1.175
Kapitaallasten	300	272	208	206	206	206
Materiële kosten opdrachtgevers	281	311	337	336	336	336
Materiële kosten	747	659	1.227	1.216	1.216	1.216
Bijdrage regionaal stelsel	270	395	408	406	406	406
Ontwikkelprogramma	731	1.013	-	-	-	-
Totaal lasten	23.675	28.378	28.097	27.079	27.077	26.886
Baten						
Omschrijving	jaarrekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Bijdragen deelnemers	20.154	24.592	25.789	24.860	24.860	24.860
Bovenregionale bijdragen	1.817	2.099	1.715	1.686	1.686	1.686
Subsidies en diverse opdrachten	358	1.204	593	533	532	340
Bijdrage Ontwikkelprogramma	656	144	-	-	-	-
Vrijval voorziening harmonisatietoelage	78	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	339	-	-	-	-
Totaal baten	23.061	28.378	28.097	27.079	27.077	26.886
Rekening- /begrotingsaldo	-614	0	0	0	0	0

4.4. Wijzigingen in de meerjarenbegroting 2024 - 2027

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 juli 2022 de begroting 2023 inclusief meerjarenraming 2024 - 2026 vastgesteld: de primitieve begroting. De mutaties op deze begroting en de dynamische begroting, de actuele stand, ziet u in bijlage 6.1. De dynamische meerjarenbegroting is het vertrekpunt van de wijzigingen die we u nu voorleggen.

Deze vatten we in volgende tabel samen:

in € * 1.000		2023	2024	2025	2026
Baten	Bijdragen deelnemers	3050	4247	3319	3319
	Bovenregionale bijdragen	-7	-422	-451	-451
	Subsidies en diverse opdrachten	765	289	229	228
	Bijdrage Ontwikkelprogramma	43	0	0	0
Totaal baten		3.852	4.114	3.096	3.095
Lasten	Salariskosten	1006	1456	1393	1392
	Salariskosten overhead	308	413	399	399
	Opleidingskosten	23	34	32	32
	Inhuur	1531	1.647	873	866
	Inhuur overhead	480	302	150	150
	Piofah - gemeente Nijmegen	-58	-328	-335	-335
	ICT - IRVN	146	195	197	203
	Kapitaallasten	20	-204	-206	-206
	Materiële kosten opdrachtgevers	208	234	233	233
	Overige materiele kosten	47	624	620	620
	Bijdrage regionaal stelsel	28	41	39	39
	Ontwikkelprogramma	113	-300	-300	-300
	Totaal lasten		3.852	4.114	3.096

4.5. De wijzigingen verklaard

In deze paragraaf lichten we de mutaties op de begrotingsposten toe, eerst gaan we in op de baten en vervolgens op de bijstellingen van de lasten.

Baten 2024

De mutaties van de begrootte baten ziet u in de volgende tabel:

in € * 1.000	2023	2024	2025	2026
Bijdragen deelnemers	3.050	4.247	3.319	3319
Bovenregionale bijdragen	-7	-422	-451	-451
Subsidies en diverse opdrachten	765	289	229	228
Bijdrage Ontwikkelprogramma	43	0	0	0
Totaal baten	3.852	4.114	3.096	3.095

Bijdragen deelnemers

De in 2024 begrote bedragen zijn gebaseerd op de advieslijsten 2024 die in maart 2023 met de opdrachtgevers zijn afgestemd⁷. De begroting van onze deelnemers neemt met € 4,1 miljoen toe. Dit gaat om:

- a) € 2,5 miljoen indexering: additioneel 2023 € 1,7 miljoen en 2024 € 8 ton,
- b) € 9,3 ton extra inzet als gevolg van invoering van de Omgevingswet,
- c) € 7,5 ton aanvullende projecten.

Ad a. Voor uitleg over de indexering verwijzen we naar de uitgangspunten bij deze begroting.

Ad b. De aanvullende werkzaamheden houden vooral verband met invoering van de Omgevingswet. .. We voorzien extra werkzaamheden van € 9,5 ton als gevolg van invoering van de Omgevingswet: omzetten van inrichtingen naar MBA's en het oefenen met de wet. De extra inzet is tijdelijk. In 2024 willen we al zo'n 80% van het inrichtingenbestand naar MBA's omzetten en ook extra inzet door het oefenen met de wet zal na verloop van tijd afnemen.

⁷ De gesprekken over deze lijsten worden ten tijde van het opstellen van deze begroting nog met opdrachtgevers gevoerd. Het is dus mogelijk dat de advieslijsten nog wijzigen. Zo lopen er gesprekken over projecten actualisatie milieuvergunningen, een trainee programma en een traject kennisontwikkeling en opleiding van medewerkers vergunningverlening milieu. Afspraken hierover en eventuele andere aanpassingen verwerken we bij actualisatie van de begroting in het voorjaar van 2024.

In de volgende tabel laten we u het begrotingsbedrag 2024 uitgesplitst naar structurele en genoemd astructurele effect als gevolg van invoering van de Omgevingswet van in totaal € 9,3 ton per deelnemer zien.

* 1.000	2024	Astructureel agv invoering Omgevingswet	Structureel
GEMEENTE BERG EN DAL	2.584	86	2.499
GEMEENTE BEUNINGEN	2.213	79	2.135
GEMEENTE DRUTEN	671	33	637
GEMEENTE HEUMEN	983	35	948
GEMEENTE NIJMEGEN	9.681	317	9.364
GEMEENTE WIJCHEN	1.101	52	1.049
GEDEP STATN PROV GLD	8.555	326	8.229
	25.789	929	24.860

Over deze astructurele effecten gaan we met deelnemers in gesprek. We zullen een plan voorleggen voor deze kosten en samen zullen we bekijken hoe we de uitdagingen zo efficiënt en effectief mogelijk het hoofd kunnen bieden. Mogelijk leidt dit tot een bijstelling van de begroting 2024. Deze voeren we door bij wijziging van deze begroting in het voorjaar 2024.

Ad c. De overige bijstellingen van € 7,5 ton houden verband met afspraken over aanvullende projecten. Zo hebben we afspraken met de provincie Gelderland over een aantal projecten om onze BRZO-dienstverlening te versterken: analyse ongewone voorvallen, regievoering BRZO-bedrijven en een project waarmee we BRZO-medewerkers willen aantrekken en opleiden.

U ziet de begrote meerjarenbedragen per deelnemer in de volgende tabel:

* 1.000	2023	2024	2025 ev
GEMEENTE BERG EN DAL	2.573	2.584	2.499
GEMEENTE BEUNINGEN	2.030	2.213	2.135
GEMEENTE DRUTEN	630	671	637
GEMEENTE HEUMEN	943	983	948
GEMEENTE NIJMEGEN	9.770	9.681	9.364
GEMEENTE WIJCHEN	1.022	1.101	1.049
GEDEP STATN PROV GLD	7.602	8.555	8.229
	24.570	25.789	24.860
GEDEP STATN PROV GLD project IPPC ⁸	21		
Totaal deelnemersbijdragen	24.592	25.789	24.860

Bovenregionale bijdragen

De bovenregionale bijdragen nemen met € 4,2 ton af. De omzet bij de omgevingsdiensten in het Gelders stelsel daalt met € 5,9 ton. Dat komt vooral doordat deze diensten de vergunningverlening complexe gemeentelijke inrichtingen vanaf 2024 zelf gaan uitvoeren.

⁸ Dit betreft een project waarvan we de bijdragen in eerdere jaren ontvangen hebben.

De omzet bij de provincie Overijssel neemt € 1,7 ton toe door een aantal nieuwe BRZO-projecten.

In de volgende tabel ziet u de begrotingsbedragen waarin we deze mutaties verwerkt hebben:

* 1.000	2023	2024	2025 ev
PROVINCIE OVERIJSSSEL	854	1.032	1.003
OMG.DIENST ARNHEM	497	484	484
Overige stelsel diensten	749	200	200
Totaal bovenregionaal	2.099	1.715	1.686

Grotere opdrachtgevers blijven de provincie Overijssel en de ODRA (handhaving van aandachtsbedrijven en complexe provinciale bedrijven). De baten voor overige stelseldiensten bouwen we af van € 7 ton in 2023 naar € 2 ton vanaf 2024. Dit bedrag bestemmen we nog voor specialistische advisering.

Subsidies en overige baten

De subsidies en overige baten nemen met € 2,9 ton toe. Dat komt voor € 1,9 ton door de bijdrage van het ministerie van EZK voor energiecontroles. Daarnaast verhogen we de subsidiebijdragen van DCMR en ODNL met € 1 ton. De detacheringsbijdrage met de gemeente Nijmegen loopt een jaar langer door wat een aanpassing geeft van ruim € 60.000. We hebben € 60.000 geraamd voor diverse nog af te sluiten opdrachten. We voorzien voorsnog geen aanvullende opdrachten en we stellen voor deze post te laten vervallen.

In deze tabel ziet u de begrotingsbedragen waarin we deze mutaties verwerkt hebben:

* 1.000	2023	2024	2025 ev
GEMEENTE NIJMEGEN	57	63	-
GEDEP STATN PROV GLD	56	-	-
DCMR MILIEUDIENST	195	213	213
OMGEVINGSDIENST NL	133	127	127
Ministerie I&W	585	-	-
Ministerie E&K	178	190	193
Totaal subsidies en overige bijdragen	1.204	593	533

Lasten 2024

De mutaties van de begrote lasten laten we in deze tabel zien:

	2023	2024	2025	2026
Salariskosten	1006	1456	1393	1392
Salariskosten overhead	308	413	399	399
Opleidingskosten	23	34	32	32
Inhuur	1531	1.647	873	866
Inhuur overhead	480	302	150	150
Piofah	-58	-328	-335	-335
IRVN	146	195	197	203
Kapitaallasten	20	-204	-206	-206
Materiële kosten opdrachtgevers	208	234	233	233
Overige materiele kosten	47	624	620	620
Bijdrage regionaal stelsel	28	41	39	39
Ontwikkelprogramma	113	-300	-300	-300
	3.852	4.114	3.096	3.095

We lichten eerst de mutatie over 2024 toe. Deze mutatie van € 4,1 miljoen betreft:

- Effecten wijziging I begroting 2023, € 2 ton
- Indexering, € 2,7 miljoen
- Overige bijstellingen 2024, € 1,2 miljoen

In de volgende tabel ziet u deze mutaties uitgesplitst naar begrotingscategorie:

in € * 1.000	a. Actualisatie			Totale bijstelling 2024
	2023	b. Indexering	c. Overig	
Salariskosten	-	1.456	-	1.456
Salariskosten overhead	103	309	-	413
Opleidingskosten	-	34	-	34
Inhuur	-	400	1.247	1.647
Inhuur overhead	-	21	281	302
Piofah	-184	162	-306	-328
IRVN	77	117	-	195
Kapitaallasten	-	46	-250	-204
Materiële kosten opdrachtgevers	200	34	-	234
Overige materiele kosten	-	68	556	624
Bijdrage regionaal stelsel	-	41	-	41
Ontwikkelprogramma	-	34	-334	-300
Totaal lasten	196	2.724	1.194	4.114

a. Wijziging I begroting 2023

Deze aanpassingen voor in totaal € 2 ton betreft effecten wijziging I begroting 2023 die doorwerken in 2024. Het gaat om: € 1 ton formatie-uitbreiding toezichthouder milieu, - € 1,8 ton piofah (minder repro- en facilitaire kosten en -0,53 fte financieel medewerker), € 77.000 meerkosten IRVN en € 2 ton materiële kosten opdrachtgevers. Voor een uitgebreidere tekstuele toelichting verwijzen we u naar de wijziging I begroting ODRN 2023.

b. Indexering

De indexering van in totaal € 2,7 miljoen is berekend op basis van de percentages in de uitgangspunten van de begroting: aanvullend over 2023 (7,31%) en over 2024 (3,55%).

c. Overige bijstellingen 2024

Inhuur

De toename van de baten is deels tijdelijk (effect van invoering Omgevingswet en Wkb) en er zijn door het voornemen van de gemeente Nijmegen om de BRIKS-taken terug te nemen onzekerheden over de toekomstige omzettingontwikkelingen. We kiezen daarom voor maximale flexibiliteit en breiden de formatie van onze medewerkers niet uit. We voegen de extra middelen, voor € 1,2 miljoen, aan het budget voor inhuur toe.

Inhuur overhead

Ook bij de overhead kiezen we voor flexibiliteit en nemen we geen nieuw vast personeel aan. De extra middelen voor overhead besteden we daarom ook aan inhuur overhead. In de paragraaf overhead kun u lezen dat we het aandeel overhead ramen op 29% van de totale begrote lasten.

Piofah gemeente Nijmegen

We nemen van de gemeente Nijmegen verschillende diensten af op het vlak van personeel, ICT en huisvesting: de zogenaamde PIOFAH-taken. Dit ligt vast in de gastheerovereenkomst die loopt van 2020 tot en met 2023. Vanaf 2024 zullen we een nieuwe overeenkomst met de gemeente Nijmegen sluiten. De piofah-overeenkomst met de gemeente Nijmegen bouwen we af met € 3 ton. Dit betreft een afname van de kosten voor beheer van ICT-contracten. We zijn overeengekomen dat we deze contracten zelf gaan beheren. Het budget hiervoor hevelen we over naar het budget voor materiële kosten.

We hebben de overeenkomst afgelopen jaren flink afgebouwd en we gaan deze in 2024 nog verder afbouwen. De keuze is gemaakt om een financieel pakket aan te schaffen dat goed is toegesneden op onze bedrijfsvoering. Het liefst een integraal pakket: financiën, HRM en tijdschrijven in één. Met dit besluit zullen we in 2024 ook de dienstverlening op het gebied van financiën en de salarisadministratie niet meer van de gemeente Nijmegen afnemen. Omdat hierover nog geen formeel besluit is genomen, nemen we aanpassingen van de begroting mee bij de actualisatie van de begroting in het voorjaar van 2024.

Kapitaallasten

De begrote afschrijvingslasten zijn deels gebaseerd op het activeren van investeringen in ICT-applicaties. Tegenwoordig is er veelal sprake van ICT-contracten op basis van jaarlijkse licentiekosten die we niet activeren. Ook de contractering van ons nieuwe zaakstelsel, onze financiële pakket en tijdschrijf en HRM-module zullen op basis van licenties plaatsvinden. Vooruitlopend hierop hevelen we jaarlijks € 2,5 ton over van de kapitaallasten naar het budget voor materiële kosten (waaronder uitgaven voor ICT).

Materiële kosten

Dit gaat om materiële kosten die we niet via de gastheer afnemen, zoals kosten voor woon-werkverkeer, dienstreizen, abonnementen, porto, ICT, drukwerk, representatie en advertenties voor de werving van personeel. We voegen aan dit budget structureel € 5,5 ton (€ 3 ton piofah Nijmegen en € 2,5 ton kapitaallasten) toe. Deze mutaties hebben we hiervoor toegelicht.

Ontwikkel- en innovatiebudget vanaf 2024

In 2023 ronden we de ontwikkelagenda af. We zetten in dat jaar de laatste hiervoor bestemde bijdragen van onze deelnemers in. De ontwikkelopgaven zijn daarmee niet afgerond. In de begroting 2023 hebben we daarom jaarlijks € 3 ton aan de begroting toegevoegd. Hiermee betalen we ureninzet voor 'interne' projecten. Deze bijdrage is verwerkt in de toeslag van 23% op het uurtarief voor direct primaire inzet en wordt door al onze opdrachtgevers betaald. We zien daarom geen toegevoegde waarde om deze inzet apart in de begroting te laten zien en stellen voor dit budget aan onze reguliere budgetten toe te voegen. We doen in de bestuursrapportages en jaarstukken uiteraard wel verslag van de inzet van deze middelen.

Wijzigingen 2025 tot en met 2027

In 2025 en 2026 hogen we de baten en lasten op met jaarlijks afgerond € 3,1 miljoen. Dit betreft voor € 2,6 miljoen indexering (inhaal 2023 7,31% en index 2024 3,55%). We hebben daarnaast structurele extra baten geraamd voor onze deelnemers van jaarlijks € 9 ton voor met name extra projecten bij de provincie Gelderland. De bovenregionale baten nemen met € 6 ton af. Met name doordat deze diensten de vergunningverlening complexe gemeentelijke inrichtingen zelf gaan uitvoeren. De ophoging van de subsidiebedragen in 2024 trekken we voor jaarlijks € 1,7 ton door.

De lasten 2023 zijn verhoogd met € 2,7 miljoen vanwege indexering en met het structureel doortrekken van de effecten uit 2023 en 2024 zoals hierboven toegelicht. Aanvullende werkafspraken voegen we toe aan de begrote inhuur waarmee we kiezen voor maximale flexibiliteit. In 2024 is het percentage inhuur 27%. Dit loopt door de omzetzijde af van naar respectievelijk 22% en 21% in 2025 en 2026. Dat laten we in de volgende paragraaf zien. Het aandeel overhead handhaven we meerjarig op 29% van de totale lasten.

De begrote baten 2026 zijn vertaald naar jaarlaag 2027. Alleen de specifieke uitkering van het ministerie van EZK voor energiecontroles loopt af in 2026 en nemen we niet mee in de begroting 2027. Dit zorgt voor een afname van de baten en lasten met € 1,9 ton.

4.6. Overhead en inhuur

We sturen actief op uitgaven voor overhead en inhuur. Deze proberen we te beperken omdat we onze middelen zoveel mogelijk willen inzetten voor onze primaire processen.

De ambitie 20% inhuur, moeten we vanwege de turbulente ontwikkelingen, loslaten. In 2024 begroten we 25% inhuur. Dat percentage daalt in de jaren daarna naar 21%:

In € * 1.000	Jaarstukken 2022	2023	2024	2025	2026
Inhuur	4.797	5.100	5.198	4.423	4.416
Inhuur overhead	219	666	488	336	336
Subotaal inhuur	5.016	5.766	5.685	4.759	4.752
Salariskosten	13.720	14.007	14.381	14.318	14.318
Salariskosten overhead	2.027	2.951	3.056	3.043	3.043
Totaal salarissen en inhuur	20.763	22.725	23.123	22.120	22.113
Inhuur als % van totaal salarissen en inhuur	24%	25%	25%	22%	21%

Het aandeel overhead als percentage van de totale lasten, schommelt rond de 27/29% en is daarmee marktconform⁹. In de volgende tabel ziet u de ontwikkeling van de overhead.

in € * 1.000	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Opleidingskosten	176	327	335
PIOFAH-taken - gemeente Nijmegen	2.651	1.576	1.298
ICT - IRVN		1.101	1.160
Kapitaallasten software, pc's e.d.	300	272	208
Materiële kosten	747	659	1.227
Bijdrage regionaal stelsel	270	395	408
Inhuur overhead		666	488
Loonkosten overhead (2022 incl. inhuur)	2.246	2.951	3.056
Totaal overhead	6.390	7.947	8.180
Totaal lasten	23.675	28.378	28.097
Overhead%	27%	28%	29%

Belangrijke mutatie is dat we de piofah-taken vanaf 2023 rechtstreeks via de IRVN afnemen. Het piofah-budget gemeente Nijmegen is daarom vanaf 2023 gesplitst in een deel piofah gemeente Nijmegen en een deel ICT IRVN. We zien ook een verschuiving van deze budgetten naar onze budgetten voor materiële kosten en voor inhuur en loonsom. Taken die we voorheen bij de gemeente Nijmegen belegd hadden, voeren we steeds meer zelf uit.

⁹ Overheadpercentages schommelen volgens benchmark en onderzoek rond de 30%:

- Volgens een door Arno Seinstra uitgevoerde benchmark 2023 bij 16 omgevingsdiensten is het percentage overhead bij Omgevingsdiensten tussen 22% - 40%. (AB 17 november 2022)
- In het artikel 'Overheadkosten gemeenten gemiddeld 32%' (Binnenlands bestuur d.d. 12 mei 2017) staat dat het gemiddelde overheadpercentage bij gemeenten 32% is. Dat blijkt uit een onderzoek van adviesbureau Berenschot onder 65 gemeenten over 2016.

4.7. Lasten en baten per taakveld

In het volgende overzicht ziet u de begrote baten en lasten naar taakveld:

Omschrijving in € * 1.000	Lasten 2024	Baten 2024
7.4 Milieubeheer		
Milieu vergunningen		5.511
Milieu Toezicht en handhaven		4.083
Milieu Advies en projecten		6.064
Totaal	11.099	15.657
8.3 Bouwen & Wonen		
BRIKS vergunningen		6.685
BRIKS Toezicht en handhaven		3.534
BRIKS Advies en projecten		2.220
Totaal	9.382	12.439
Overhead	8.411	
Toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves		
Totaal	28.892	28.097
Resultaat		-

Onze totale baten 2024 begroten we op € 28,1 miljoen. Hiervan ramen we € 15,6 miljoen (56%) voor het taakveld milieubeheer en we trekken € 12,4 miljoen (44%) uit voor het taakveld bouwen en wonen. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de realisatie 2022.

In onze advieslijsten geven we per opdrachtgever een nadere specificatie naar product.

4.8. Meerjarenbalans 2022 - 2024

In het volgende overzicht ziet u de balans 2022 en geprognosticeerde balans van 2023 en 2024:

in € * 1.000	ultimo 2022	ultimo 2023	ultimo 2024
Activa			
VASTE ACTIVA			
Materiele vaste activa			
Investerings met een economisch nut	854	900	900
VLOTTENDE ACTIVA			
Voorraden			
Onderhanden werk	-	-	-
Uitzettingen met een rente-typische looptijd <1 jaar			
-Vorderingen op openbare lichamen	973	500	500
-Uitzettingen in 's Rijksschatkist	2.981	1.481	1.438
-Overige vorderingen	-		
Liquide middelen	135	400	400
Overlopende activa			
Nog te ontvangen bedragen	43	100	100
Totaal activa	4.986	3.381	3.338
Passiva			
VASTE PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	718	104	104
Bestemmingsreserve	339		
Het gerealiseerde resultaat	-614		
Voorzieningen			
Voorziening harmonisatietoelage	179	147	120
Voorziening verlof stuwmeren	457	441	425
VLOTTENDE PASSIVA			
-Schulden aan openbare lichamen	1.670	2.000	2.000
-Schulden aan kredietinstellingen	-		
-Overige schulden	1.271	339	339
Overlopende passiva			
-Verplichtingen	966	349	349
Totaal passiva	4.986	3.381	3.338

We gaan ervan uit dat het resultaat over 2022 van - € 6,1 ton op onze algemene reserve in mindering wordt gebracht zodat deze op € 1 ton uitkomt. Over 2023 en 2024 ramen we een sluitende begroting, wat maakt dat onze algemene reserve onveranderd blijft. In onze risicoparagraaf actualiseren we risico's en bepalen we ons benodigde weerstandscapaciteit. We geven onze deelnemers aan bij de bepaling van hun benodigde weerstandscapaciteit rekening te houden met het bedrag aan risico's dat onze weerstandscapaciteit te boven gaat.

5. Paragrafen

De regelgeving kent acht verplichte paragrafen voor provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Dit is vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Drie van de verplichte paragrafen gaan over heffingen, grondbeleid en deelname in verbonden partijen. Deze zijn voor ons niet van toepassing. Op de andere paragrafen gaan we in dit hoofdstuk in.

5.1. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing

De jaarstukken en de begroting verschijnen vrijwel gelijktijdig. In de jaarstukken 2022 hebben we de inventarisatie geactualiseerd. We hebben daarbij een fors risico opgenomen voor inflatie van € 1,57 miljoen. In de aanpassing van de begroting 2023 hebben we een aanvullende indexering over 2023 opgenomen. Als u instemt met deze wijziging, kunnen we dit risico verlagen naar € 250.000. De overige risico's zijn nog onverminderd van kracht¹⁰. We komen daarmee op een risicobedrag van € 1.487.000. Daarvan ziet u in de volgende tabel een samenvatting:

Risico's in € * 1.000	2024
Inflatie	250
Achterblijvende omzet	527
Begrotingsrisico	10
Wet elektronische publicaties (Wep)	38
Uitval automatisering	38
Ziekteverzuim	75
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25
Krapte op de arbeidsmarkt	175
Privatisering van bouwregelgeving (Wkb)	250
Omgevingswet	100
Totaal	1.487

Omdat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen, passen we een dempingsfactor toe van 0,6.¹¹ Dit geeft een benodigd weerstandsvermogen van € 8,9 ton.

De weerstandsratio (algemene reserve / benodigd weerstandsvermogen) bedraagt daarmee: € 104.000 / € 8,9 ton = 0,12. Dit is onvoldoende. We zullen onze deelnemers dan ook vragen bij de bepaling van hun weerstandsvermogen rekening te houden met het verschil tussen ons benodigd en feitelijk weerstandsvermogen.

¹⁰ Voor een toelichting van de risico's verwijzen we u naar de jaarstukken 2022.

¹¹ Deze factor is conform 2019 en wordt landelijk gehanteerd.

5.2. Financiering

Volgens de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. De paragraaf moet in ieder geval de beleidsvoornemens bevatten ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Het doel van de kasgeldlimiet is om het risico van rentefluctuaties voor kort lenen te beperken. Volgens de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het totaal van de begroting. Voor de begroting 2024 komt dat uit op een bedrag van € 2,46 miljoen.

We hebben een treasurystatuut voor de omgang met liquide middelen en financiering. Ook hebben we een overeenkomst met de huisbankier, BNG Bank. Het gebruik van derivaten wordt niet toegestaan. We lenen alleen voor kapitaaluitgaven die de reguliere bedrijfsvoering betreffen. We hebben voor de inrichting van de ICT-omgeving en de huisvesting sinds 2013 kredieten beschikbaar voor in totaal € 2,1 miljoen. Tot op heden is het niet nodig geweest om voor investeringen middelen met een looptijd langer dan één jaar aan te trekken. Als dit in de toekomst wel nodig is, dan nemen we hiervoor een voorstel in de bestuursrapportage op.

In 2014 is het zogenaamde Schatkistbankieren verplicht geworden. We hebben hiervoor een speciale rekening geopend bij BNG Bank en bij het Rijk. We moeten alle bedragen boven € 1.000.000 (gemiddeld over een maand) overmaken naar deze speciale rekening. Het Rijk heeft toegang tot deze rekening en gebruikt deze gelden voor zijn eigen financiering.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft een verplichte set van kengetallen voor die in de begroting opgenomen moeten worden. Deze kengetallen zijn de volgende:

Netto schuldquote

Dit geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De schuldquote van de ODRN in het begrotingsjaar 2024 is 1,0 % en is voldoende.¹² De VNG adviseert om bij een schuldquote > 130% de schulden af te bouwen.

Solvabiliteitsratio

Hierbij gaat het om het eigen vermogen als bedoeld in artikel 42 van het BBV, gedeeld door het totaal van de passiva.¹³ De solvabiliteitsratio in het begrotingsjaar 2024 is 3% (€ 104.000/€ 3.381.000).

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is.¹⁴ Hierbij gaat het om het onderscheid tussen structurele (meerjarige) en incidentele (eenmalige) inkomsten en uitgaven. Structurele uitgaven zijn bijvoorbeeld de personeelskosten en kapitaallasten en bijdragen. De incidentele inkomsten en uitgaven verschillen per jaar. Een voorbeeld van incidentele uitgaven zijn bijvoorbeeld de implementatiekosten voor de Omgevingswet.

Wij gaan ervan uit dat de structurele baten en lasten voorsnog met elkaar in evenwicht zijn en daarmee ramen we dit percentage op 0%. We kunnen, door inhuur niet te verlengen en door geen nieuwe inhuurcontracten aan te gaan, onze lasten aanpassen aan de afname van de baten vanaf 2025. Wel merken we hier op dat het effect van het terugnemen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen nog niet in deze begroting verwerkt is. Mocht dit besluit in deze meerjarenraming doorgevoerd worden, dan kan dat leiden tot een onevenwichtigheid in structurele baten en lasten.

¹² De netto schuldquote = $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)

B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)

C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)

D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)

E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)

F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)

G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)

H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

¹³ Artikel 42 van de BBV: Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

¹⁴ De structurele exploitatieruimte = $((B-A)+(D-C))/(E) \times 100\%$

A Totale structurele lasten

B Totale structurele baten

C Totale structurele toevoegingen aan de reserves

D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves

E Totale baten

5.3. Bedrijfsvoering

Het bestuur

De ODRN kent drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en voorzitter. We lichten deze organen kort toe.

Het Algemeen Bestuur bestaat uit acht leden. Dit zijn leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Daarnaast is hetzelfde aantal plaatsvervangende leden aangewezen. De bevoegdheden van het Algemeen Bestuur zijn vergelijkbaar met de bevoegdheden van de gemeenteraad en van de provinciale staten.

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden, inclusief de voorzitter. Het heeft de bevoegdheid die vergelijkbaar is met het college van burgemeester en wethouders heeft en het college van Gedeputeerde Staten. In 2022 is (deels) een nieuw Dagelijks Bestuur benoemd als gevolg van de verkiezingen voor de gemeenteraden.

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter leidt de vergaderingen van zowel het Dagelijks als Algemeen Bestuur. Hij vertegenwoordigt de ODRN in en buiten rechte. De heer Jan van der Meer vertegenwoordigt de provincie Gelderland en is de voorzitter van de ODRN.

De ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie kenmerkt zich door een platte organisatie. We hebben zes afdelingen, met aan het hoofd de directeur en de directeur Bedrijfsvoering, tevens adjunct-directeur. De afdelingshoofden geven ieder leiding aan een afdeling met gemiddeld 30 medewerkers. Bij de grotere afdelingen vergunningverlening milieu en Interne Ondersteuning zijn teammanagers benoemd.

Personeel

In 2023 hebben we intensief ingezet om het deskundigheidsniveau en de ontwikkelingsmogelijkheden van medewerkers te versterken door de uitvoering van een ambitieus opleidingsplan. Ook in 2024 blijven we inzetten op opleiding en ontwikkeling om medewerkers te kunnen laten voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2 en hiermee de organisatie als geheel robuuster te maken. Dit past dan ook in de ambitie, verwoord in de visie van de ODRN om een professionele kennisorganisatie te zijn.

Ook zal het in 2023 opgestelde Strategisch Personeel Plan operationeel worden, waardoor er voor de komende jaren een duidelijker beeld is welke deskundigheden, vaardigheden en competenties vereist zijn om toekomstige ontwikkelingen goed aan te kunnen. Uiteraard heeft dat gevolgen voor een aantal HR-instrumenten zoals werving en selectie, opleiding en ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid. Des te meer is een toekomstbestendige (nieuwe) gesprekscyclus van belang. In 2023 is hiervoor een organisatie brede pilot uitgevoerd die ertoe leidt dat de nieuwe HR-gesprekscyclus formeel in 2024 wordt ingevoerd.

In 2024 zijn de consequenties bekend voor de organisatie en de individuele medewerkers, van het overbrengen van de zogenaamde BRIKS-taken naar de gemeente Nijmegen. Wat de personele en financiële gevolgen daarvan zijn is op dit moment niet duidelijk. De intensievere samenwerking met de ODRA wordt in 2024 verder vormgegeven en dat geeft o.a. meer ontwikkelingsmogelijkheden voor de medewerkers.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim blijft onze aandacht houden. De norm voor het ziekteverzuim is 5%. Het verzuimpercentage van 2022 was 7,1%. De focus op verzuimpreventie blijft dus een aandachtspunt.

De aanbesteding van de Arbodienstverlening via de gemeente Nijmegen loopt per 1 januari 2024 af. Dit betekent dat we moeten kiezen of we mee gaan in een nieuwe aanbesteding via de gemeente Nijmegen of dat we op zoek gaan naar een eigen Arbodienstverlener. De keuze hiervoor hangt samen met de keuze voor een integraal Financieel en HR-softwarepakket. Hiervoor worden in 2023 al de nodige uitzoekwerkzaamheden gedaan. Naast verzuimpreventie waar wij met het vitaliteitsbeleid actief op inzetten, overwegen we ook een ander proces voor de verzuimbegeleiding. Dit om meer focus te hebben op het verzuim en dit te beleggen daar waar de kennis en expertise aanwezig is. In 2024 zal deze verder worden geprofessionaliseerd. Dit kan betekenen dat er specifieke opleiding nodig is vanuit HR en dat er wellicht meer interventies worden ingezet bij zieke medewerkers om hiermee de re-integratie te bevorderen.

ICT

Voor onze informatievoorziening zijn wij afhankelijk van goede ICT-systemen. Daarom gaan we het zaakstelsel en het financiële stelsel in 2023 vervangen. We kiezen ervoor ons nieuwe zaakstelsel te "kopiëren" van de ODRA, de partner waarmee wij de samenwerking stevig aanhalen. In 2024 zullen wij gaan leren om met het zaakstelsel en de inrichting te werken (nazorg) en zullen wij wijzigingen doorvoeren om de puntjes op de i te zetten. Mede gezien het "nieuwe" werken in het kader van de Omgevingswet. Hetzelfde geldt voor ons financiële stelsel, al is de impact hiervan kleiner omdat het een klein deel van de organisatie raakt. Verder gaan wij in 2024 ons HRM-pakket vervangen.

In 2023 doen we kennis op door uitvoering van projecten in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP). In 2024 gaan we het geleerde praktisch toepassen. Denk hierbij aan onderwerpen als datakwaliteit, datagestuurde werken, risico-analyses, sturen op outcome, uniform informatiemodel en ICT-referentiearchitectuur.

De IRVN, de regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied voor de gemeenten in de regio Nijmegen, levert onze ICT-apparatuur.

Dienstverlening

Voor de kwaliteit van onze dienstverlening hebben we normen vastgesteld. Die norm is dat van alle ingevulde klanttevredenheidsonderzoeken de categorieën 'tevreden' en 'zeer tevreden' gezamenlijk minstens 80% van het totaal vormen. De afgelopen jaren hebben we deze norm ruim gehaald. In 2022 was 85% van onze klanten tevreden. Wij streven er vanzelfsprekend naar om deze norm ook de komende jaren te blijven behalen.

Financiën

We hanteren een eenvoudige en transparante financieringsmethodiek. Vanaf 2023 rekenen we af op basis van nacalculatie van uren. Het uurtarief 2024 bepalen we door de totale lasten te delen door het totaal aantal productieve uren.

Begrote lasten 2024 ¹⁵	€	28,1 miljoen
Totaal aantal productieve uren	268.000	
Gemiddeld tarief per uur (€ 28,1 miljoen /268.000 uur)		€ 105

Om recht te doen aan de verschillen van onze opdrachtgevers, passen we een differentiatie op de uurtarieven toe: onze deelnemende gemeenten betalen € 102 per uur en onze overige opdrachtgevers (inclusief de provincie Gelderland) € 110 per uur. Deze tarieven kunnen we ook onderbouwen met indexeringspercentages:

in €	Laag	Gemiddeld	Hoog
Tarieven huidig obv index 2023: 1,98%	92	95	99
Aanvullende index 2023: 6,62%	98	101	105
Index 2024: 3,55%	102	105	110

Met een aanvulling van 6,62%, is de totale indexering over 2023 8,6% (initieel 1,98% + 6,62% aanvullend). Dit percentage is een gewogen gemiddelde van indexering lonen/inhuur en materiële lasten in de verhouding en 84/16 en gebaseerd op:

- het principeakkoord CAO 2023 voor lonen en inhuur 9,1% en,
- de prijsontwikkeling BBP volgens het CEP van maart 2023. voor de materiële lasten 6,4%.

De index 2024 van 3,55% is volgens de begrotingsrichtlijnen 2024.

De financiële spelregels staan in een aantal kaderstellende nota's: een Treasurystatuut, de Financiële verordening, de Controleverordening en een Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie. In het Treasurystatuut staan de afspraken over de omgang met liquide middelen en benodigde financiering voor investeringen. In de Financiële verordening zijn onder meer de afspraken vastgelegd over de aanbidding van rapportages. In de Controleverordening staan de afspraken over de accountantscontrole. De Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie gaat in op de theorie en uitgangspunten van ons risicobeleid.

Huisvesting

De ODRN huurt van de gemeente Nijmegen kantoorruimte aan de Mariënborg 75. De huisvesting voldoet aan het uitgangspunt van het Nieuwe Werken en heeft nu meer de functie gekregen van verzamelgebouw en biedt daarbij diverse soorten werkplekken. De gemeente Nijmegen voorziet vanuit de gastheerovereenkomst ook in zaken als het gebruik van vergaderzalen, sanitaire voorzieningen, catering, telefooncentrale en beveiliging.

Communicatie

Team communicatie werkt in 2024 door aan vertrouwen in ons werk en waar we voor staan. De Omgevingswet en de ontvlechting van de Nijmeegse Briks-taken zal een flink beroep doen op het team. Dan hebben we het over zowel de interne als de externe communicatie. Daarnaast werkt het team door aan zichtbaarheid, van ons werk en de dilemma's die we daarbij tegenkomen. Het team is proactief, zet eigen kanalen in en brengt focus aan in thema's.

¹⁵ Totale lasten 2024: € 28,9 miljoen. Hiervan realiseren we € 3 ton met doorbelasting van externe advieskosten en € 28,6 miljoen met ureninzet van onze medewerkers.

5.4. Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft tot doel om te laten zien hoe we als ODRN de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad, onze investeringen, waarborgen.

We hebben geen panden in eigendom. We leasen vier dienstauto's. We investeren alleen in de werkplekken en ICT-voorzieningen. Deze schrijven we tegen een reële termijn jaarlijks af. Zo is er na het einde van de levensduur een vrijval van kapitaallasten die gelijk is aan de jaarlast. Op die manier hoeven we alleen voor prijsontwikkelingen te indexeren om de instandhouding van de investeringen te waarborgen. In de bijlage is een investeringsbegroting opgenomen.

5.5. Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid (Woo)

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moet doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens. We kunnen hier nog niet aan voldoen. Er is namelijk nog geen inschatting te geven over kwaliteit en aantal documenten. Dat komt omdat onze opdrachtgevers nog geen keuzes gemaakt hebben over wat we openbaar gaan maken. We weten ook nog niet wanneer we beginnen met openbaar maken. PLOOI, het platform waarop wij de documenten moeten plaatsen die onder de actieve openbaarmaking vallen, is nog niet beschikbaar. We maken in 2023 een keuze: wachten op de ontwikkelingen rondom PLOOI of openbaar maken op een eigen platform. Hieraan zijn extra kosten verbonden. En we lopen het risico dat we later alsnog moeten overgaan naar PLOOI.

6. Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

6.1. Van primitieve naar dynamische begroting 2024

In onderstaande tabel geven we u inzicht in de lasten en baten volgens de primitieve begroting 2024 zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 14 juli 2022, de daarop doorgevoerde mutaties en de dynamische begroting die het vertrekpunt is voor de wijzigingen die we in dit voorstel voorleggen.

in € * 1.000		2023	2024	2025	2026
Lasten primitief		24.186	23.982	23.982	23.982
Bijstellingen:					
DB 20 sept 2022	IRVN	35	39	46	46
	Overige materiele kosten	-35	-39	-46	-46
DB 13 okt 2022	Kapitaallasten	-160			
	Ontwikkelbudget	160			
DB 15 dec 2022	Salariskosten	456	456	456	456
	Inhuur	-117	-117	-117	-117
	Piofah	-279	-279	-279	-279
	Overige materiele kosten	-60	-60	-60	-60
AB 15 dec 2022	Ontwikkelbudget	339			
Lasten dynamisch		24.525	23.982	23.982	23.982
Baten primitief		24.186	23.982	23.982	23.982
Bijstellingen:					
AB 15 dec 2022	Onttrekking bestemmingsreserve	339			
Baten dynamisch		24.525	23.982	23.982	23.982

Op 20 september 2022 heeft het Dagelijks Bestuur besloten extra middelen uit te trekken voor veiligheidsbeleid van de ICT. Op 13 oktober 2022 is besloten € 160.000 kapitaallasten in te zetten voor het project vervanging financieel pakket, HRM en tijdschrijfmodule. Op 15 december 2022 heeft het Dagelijks bestuur ingestemd met een voorstel waarmee we de budgetten voor overhead geactualiseerd hebben.

6.2. Investeringsbegroting

Hier ziet u onze investeringsbegroting.

	Boekwaarde	2023			2024			2025		
		Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde
in € * 1.000	31-12-2022			31-12-2023			31-12-2024			31-12-2025
Inrichting	700	70	123	647	70	110	607	70	113	564
ICT applicaties	141	40	104	77	40	53	64	40	32	72
ICT Pc's e.d.	12	40	25	28	40	28	40	40	40	40
Totaal	854	150	252	752	150	191	711	150	185	676
Overige onvoorzien			20			17			21	
Begroot			272			208			206	

	Boekwaarde	2026			2027		
		Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde
in € * 1.000	31-12-2022			31-12-2026			31-12-2027
Inrichting	700	70	116	518	70	118	470
ICT applicaties	141	40	32	80	40	40	80
ICT Pc's e.d.	12	40	40	40	40	40	40
Totaal	854	150	188	638	150	198	590
Overige onvoorzien			18			8	
Begroot			206			206	

Het thuiswerken waardoor we minder in werkplekken op locatie investeren¹⁶, maar ook het feit dat we steeds meer ICT-licenties aanschaffen, maken dat onze investeringsbegroting afneemt. Eind 2022 bedroeg de boekwaarde van onze activa € 8,5 ton. We ramen komende jaren investeringen van jaarlijks € 1,5 ton. Samen met de afschrijvingen over onze huidige activa, komen we daarmee op een jaarlijkse afschrijvingslast van ruim € 2 ton.

¹⁶ Aanschaffingen t.b.v. het thuiswerken activeren we niet. Deze boeken we in het jaar van aanschaf als kosten.

6.3. De advieslijsten 2024

In deze paragraaf ziet u de advieslijsten die de basis vormen voor de begrote baten 2024: € 28,1 miljoen. Op deze pagina een overzicht van de producten BRIKS, € 12 miljoen en op de volgende pagina's de producten milieu € 10,7 miljoen en vervolgens een overzicht van de grootste projecten van in totaal 5,3 miljoen.

BRIKS	Uren	Producten	Totale budget
Totaal	117.107	22.605	12.047.583
Vergunningverlening	66.729	9.693	6.855.050
Informatieplicht BRIKS	93	38	€ 9.535
Omgevingsoverleg BRIKS	8.325	1.398	€ 853.099
Melding BRIKS	12.171	3.736	€ 1.245.132
Omgevingsvergunning BRIKS	43.919	4.201	€ 4.513.977
APV Besluit	677	183	€ 69.003
Vergunning Leegstandswet	167	45	€ 17.073
Vergunning Huisvestingswet	172	20	€ 17.564
Advies Monumenten	873	71	€ 89.077
Advies Beleidsontwikkeling BRIKS	332	0	€ 40.590
Toezicht en Handhaving	32.618	4.268	3.364.043
Behandeling Klachten BRIKS	3.729	758	€ 380.395
Piket Bouwen	351	285	€ 35.756
Toezicht Verleende Omgevingsvergunning BRIKS	14.066	1.521	€ 1.460.659
Toezicht Bestaande Bouw BRIKS	4.947	427	€ 512.492
Toezicht sloop/asbest	5.890	983	€ 603.150
Toezicht Overige Illegaliteit	895	91	€ 91.728
Toezicht APV besluit + evenementen	192	26	€ 19.572
Toezicht Huisvestingswet	49	10	€ 5.018
Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	30	4	€ 3.011
Bestraffende handhaving BRIKS	2.198	108	€ 224.660
Advies Evenementen	271	55	€ 27.601
Juridisch	8.092	735	829.349
Verzoek tot handhaving BRIKS	431	35	€ 43.986
Herstellende handhaving BRIKS	3.419	239	€ 349.864
Rechtsbescherming BRIKS	3.840	301	€ 394.274
Juridisch Advies BRIKS	402	160	€ 41.225
Overige	9.667	7.909	999.141
Informatieverzoeken BRIKS	9.667	7.909	€ 999.141

Milieu	Uren	Producten	Totale budget
Totaal	101.137	14.616	10.710.232
Vergunningverlening	51.457	8.292	5.510.642
Informatieplicht Milieu	235	96	€ 25.420
Omgevingsoverleg Milieu	7.267	5.908	€ 792.493
Melding Milieu	8.985	761	€ 923.347
Omgevingsvergunning Milieu	22.861	273	€ 2.478.816
Instemming Flora & Fauna	0	0	€ -
Actualisatietoets Vergunningen	783	33	€ 84.192
Milieu-effectrapportage	2.257	48	€ 242.566
Besluit Laden en Lossen Gevaarlijke Stoffen	0	0	€ -
Ontheffing Besluit Stortplaatsen	474	26	€ 52.091
Goedkeuringsbesluit	395	32	€ 43.165
Advies Afval en Circulaire economie	516	32	€ 55.794
Advies Bodem	1.685	171	€ 175.344
Advies Fysieke Leefomgeving	1.302	62	€ 134.399
Advies Geluid en Trillingen	1.239	101	€ 128.860
Advies Lucht & Geur	1.419	140	€ 154.391
Advies Omgevingsveiligheid	1.246	78	€ 133.446
Advies Water	0	0	€ -
Advies HUP	152	8	€ 15.630
Advies Beleidsontwikkeling Milieu	643	522	€ 70.688
Toezicht en Handhaving	39.049	2.976	4.082.569
Behandeling klachten Milieu	3.339	452	€ 341.944
Behandeling Ongewoon Voorval	1.039	84	€ 110.171
Piket Milieu	140	114	€ 14.793
Milieucontrole	15.103	983	€ 1.558.874
Hercontrole Milieu	5.596	628	€ 574.956
Seveso Inspectie	6.285	117	€ 691.372
Toeziicht integraal HAT	517	70	€ 52.693
Energietoezicht	0	0	€ -
Toeziicht Bodem	3.166	286	€ 323.918
Toeziicht natuur - Seveso	178	14	€ 19.619
Toeziicht festiviteiten	0	0	€ -
Bestraffende handhaving Milieu	1.863	106	€ 195.484
Beoordeling (verplichte) rapportages	1.823	124	€ 198.746
Juridisch	7.177	540	755.801
Verzoek tot handhaving Milieu	223	14	€ 22.984
Herstellende handhaving Milieu	3.301	350	€ 341.023
Rechtsbescherming Milieu	2.890	81	€ 310.133
Juridisch Advies Milieu	764	95	€ 81.661
Overige	3.453	2.807	361.220

Projecten			
<i>Opdrachtgever</i>	<i>Projectnaam</i>		<i>In €</i>
Gelderland	Programma complexe vergunningverlening	€	390.056
Gelderland	AADV (BRZO)	€	223.651
Gelderland	Programmaproject Luchtadvies	€	217.140
Gelderland	BRZO Oost	€	209.850
Gelderland	Programmaproject Geluidadvies	€	198.000
Ministerie EZK	SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	€	190.427
ODRA	Complexe handhaving provinciale bedrijven	€	185.158
Gelderland	BREF-Afval	€	150.183
Overijssel	BRZO Oost	€	139.900
Gelderland	Regievoering bedrijven	€	138.006
Gelderland	Advies Wnb provinciale bedrijven	€	121.242
Gelderland	Coördinatie en functioneel beheer Risicokaart	€	115.898
Nijmegen	Energiecontroles	€	100.368
Gelderland	Regievoering Brzo-bedrijven	€	94.710
Nijmegen	Energielabels kantoren - toezicht	€	89.516
ODRA	Programma Aandachtbedrijven Algemeen	€	88.757
Gelderland	Omgevingswetproject	€	81.180
ODRA	Vink	€	81.180
ODNL	Samenwerking RIVM - ODNL ZZS	€	78.397
Gelderland	Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	€	73.062
Gelderland	Energietoezicht Gelderland	€	73.062
Nijmegen	Juniorenprogramma	€	68.827
Gelderland	Aanpak ZZS	€	66.135
Gelderland	Programmaproject Uitvoering werken	€	66.000
DCMR	Communicatiestrategie BRZO OD's	€	64.163
Nijmegen	Detachering Rardy Nicolassen	€	62.730
Nijmegen	Aanpak ondermijning	€	60.221
Gelderland	Nieuwe aanpak toezichtsplannen	€	59.518
Gelderland	Juniorenprogramma	€	57.787
Gelderland	Projectleiding Circulaire Economie	€	57.137
Nijmegen	Kamerverhuur	€	54.989
Projecten > € 50.000		€	3.657.250
Projecten < 50.000		€	1.681.511
Totaal		€	5.338.762